

Kirkkoneuvosto

KOKOUSAIKA Tiistai 17.05.2022 klo 17.00

KOKOUSPAIKKA Äänekosken seurakuntakeskus

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

liitteet

1	52 §	KOKOUKSEN AVAUS
2	53 §	KOKOUKSEN LAILLISUUDEN JA PÄÄTÖSVALTAISUUDEN TOTEAMINEN
3	54 §	ESITYSLISTAN HYVÄKSYMINEN
4	55 §	PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN JA ÄÄNTENLASKIJOIDEN VALITSEMINEN
5	56 §	KONGINKANKAAN KIRKON MUUTOSTÖIDEN HYVÄKSYMINEN
6	57 §	SANKARIHAUTAUSMAIDEN PERUSTIEDOT-HANKE
7	58 §	AVUSTUKSEN MYÖNTÄMINEN SUMIAISTEN KUOKANNIEMEN RANTOJEN KUNNOSTAMISEEN JA PERINNEMAISEMAN ENNALLISTAMISEEN
8	59 §	ÄÄNEKOSKEN SEURAKUNNAN JUMALANPALVELUS-ELÄMÄ
9	60 §	LAPUAN HIIPPAKUNNAN ALUEKESKUSREKISTERIN UUDISTETUN SOPIMUKSEN HYVÄKSYMINEN
10	61 §	TIEDOKSI MERKITTÄVÄT ASIAT
11	62 §	MUUT ASIAT
12	63 §	KOKOUKSEN PÄÄTÖS JAMUUTOKSENHAKUILMOITUS

PUHEENJOHTAJA

ELINA TOURUNEN

KOKOUSAIKA

Tiistai 17.05.2022 klo 17.00 – 18.35

KOKOUSAIKKA

Äänekosken seurakuntakeskus

SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET

Läsnä= x

XElina Tourunen	puheenjohtaja
XMarjatta Huhta	jäsen
Helena Ojanen	varajäsen
XRitva Koskinen	jäsen
Eija Kangas	varajäsen
-Aki Lahtinen	jäsen
-Heikki Helasterä	varajäsen
XHannu Lehmonen	jäsen
Seppo Rautiainen	varajäsen
-Leila Lindell	jäsen
-Kirsti Piilonen	varajäsen
XTero Parkatti	jäsen
Pentti Kinnunen	varajäsen
-Timo Pasanen	jäsen
-Eetu Rahkonen	varajäsen
XMaija Piitulainen(56§-63§)	jäsen
Mervi Oksanen	varajäsen
-Sinikka Rautiainen	jäsen
XRiitta Nyrönen	varajäsen
XTarja Tarvainen(52-59,61-63§)	varapuheenjohtaja
Mirja Alanurmi	varajäsen

MUUT SAAPUVILLA OLLEET

XJaana Tani	kirkkovalt.pj.
-Olli Jämsén	kirkkovalt.varapj
XHeikki Hintikka	talousjohtaja/esitt.
XTuula Salmi	hallintosiht/sihtööri

ASIAT

52 § - 63 §

PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS
JA VARMENNUS

Puheenjohtaja

Pöytäkirjanpitäjä

Elina Tourunen

Tuula Salmi

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS-
TOIMITUS

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Tarkastusaika Äänekoskella, 17.05.2022

Allekirjoitukset

Tero Parkatti

Riitta Nyrönen

KIRKKONEUVOSTO17.05.2022

KOKOUKSEN AVAUS

Kn 52 § Puheenjohtaja avasi kokouksen.

KOKOUKSEN LAILLISUUDEN JA PÄÄTÖSVALTAISUUDEN TOTEAMINEN

Kn 53 §

Ehdotus: Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Todettiin yksimielisesti.

ESITYSLISTAN HYVÄKSYMINEN

Kn 54 §

Ehdotus: Esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös: Lisättiin 60 §:ksi ”Lapuan hiippakunnan aluekeskusrekisterin uudistetun sopimuksen hyväksyminen”. Esityslista hyväksyttiin yksimielisesti.

PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN JA ÄÄNTENLASKIJOIDEN VALITSEMINEN

Kn 55 §

Ehdotus: Valitaan aakkosjärjestyksen mukaisesti Leila Lindell ja Tero Parkatti.

Pöytäkirja tarkastetaan kokouksen jälkeen.

Päätös: Valittiin Tero Parkatti ja Riitta Nyrönen.

KONGINKANKAAN KIRKON MUUTOSTÖIDEN HYVÄKSYMINEN

(Esittelijä Heikki Hintikka, puh. 0400 321 349)

Kn 56 § Kuluvan vuoden talousarvion investointiosassa on määräraha Konginkankaan kirkon muutoksiin. Määräraha on varattu liikuntaesteisten sisäänkäynnin luiskan uusimiseen ja kirkkosalin kahden ensimmäisen penkkirivin poistamiseen sekä penkkien korvaamiseen irtotuoleilla.

Konginkankaan kirkko on suojeltu kirkkolailla, sillä kaikki ennen vuotta 1917 rakennetut kirkolliset rakennukset, niiden kiinteät sisustukset ja taideteokset ovat suojelun piirissä (KL 14 luku). Kirkollisen rakennuksen olennaiseen muuttamiseen, purkamiseen tai sen käyttötarkoituksenmuuttamiseen sekä käytöstä luopumiseen tarvitaan kirkkohallituksen vahvistamispäätös. Suojellun tai yli 50 vuotta sitten käyttöön otetun kirkollisen rakennuksen olennaiseen muuttamiseen, purkamiseen tai käyttötarkoituksen muuttamiseen tarvitaan myös Museoviraston lausunto. Lausunto pyydetään jo asiaa koskevasta suunnitelmasta, kuten hankesuunnitelmasta tai suunnitelmaluonnoksista.

Muutosta pidetään olennaisena, jos korjauksessa kirkollisen rakennuksen ulkonäkö, rakenne tai sisätilan luonne selvästi muuttuu. Ulkoasun olennaisia muutoksia ovat esim. merkittävät porras- ja kulkujärjestelyt kirkkopihassa, esimerkiksi esteettömän kulun parantaminen ja luiskan rakentaminen. Sisäasun olennaisia muutoksia ovat mm. kirkkosalin tilajaon muutokset, esimerkiksi wc-tila liikuntarajoitteisille kirkon takaosaan. Olennaisia muutoksia ovat myös esim. alttarialueen ja kuoriosan muutokset, kuten alttaripöydän siirto, esteetöntä kulkua parantavat järjestelyt, alttarikaiteen muutokset ja etummaisten kiinteiden penkkien poistot.

KIRKKONEUVOSTO17.05.2022

Muutostöiden suunnitelmat on laatinut arkkitehtitoimisto ARK-Kantonen Oy. Suunnitelmista on pyydetty Museoviraston lausunto, joka on saatu 31.5. 2021. Museoviraston puoltavan lausunnon perusteella arkkitehtitoimisto on tehnyt joitakin täsmennyksiä suunnitelmiin. Museovirasto on antanut suunnitelmista jatkolausunnon 04.05.2022.

Kyseessä on kirkollisen rakennuksen olennainen muuttaminen, joten valtuuston päätös edellyttää määräenemmistöä (KL 9 luku 3 §).

Liitteenä 1 muutossuunnitelmat ja Museoviraston lausunnot liite 1a.

Asiakirjat lähetään tuomiokapitulille, joka antaa asiasta lausunnon ennen kirkkohallituksen käsittelyä.

Ehdotus: Kirkkoneuvosto esittää, että kirkkovaltuusto hyväksyy Konginkankaan kirkon muutostyösuunnitelmat Museoviraston lausunto huomioiden ja päätös alistetaan kirkkohallituksen vahvistettavaksi.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

SANKARIHAUTAUSMAIDEN PERUSTIEDOT-HANKE

(Esittelijä Heikki Hintikka, puh. 0400 321 349)

Kn 57 § Lapuan hiippakunnan tuomikapituli on käsitellyt istunnossaan 14.4.2021 (§ 23) Kaatuneiden Muistosäätiön vireille laittamaa valtakunnallista hanketta, jossa mahdollisimman monelle sankarihautausmaalle on tarkoitus saada yhdenmukainen tietolaatta. Kyseessä on tarve esittää hautausmailla vieraileville perustiedot sankarihautausmaista ja niiden keskeisistä muistomerkeistä. Kyseessä on arvostuksen osoitus sankarivainajille ja palvelus niille, jotka käyvät hautausmaalla. Kaatuneiden Muistosäätiö on keskustellut asiasta Kirkkohallituksen ja Museoviraston edustajien kanssa ja ollut yhteydessä Kuvanveistäjäliittoon. Keskusteluissa esille tuli tarve paikallisesti parantaa tietämystä sankarihautausmaista ja niiden historiasta.

Seurakunnat päättävät hallussaan olevien sankarihautausmaiden hoidosta ja siten myös hankittavista tietolaatoista. On kuitenkin perusteltua, että saman hiippakunnan seurakunnat toimivat hautausmaita hoitaessaan samansuuntaisesti. Tuomiokapituli on kehottanut (14.4.2021) Lapuan hiippakunnan seurakuntia saattamaan sankarihautausmaiden perustiedot nähtäville Kaatuneiden Muistosäätiön Sankarihautausmaiden perustiedot -hankkeen mukaisesti.

Äänekosken seurakunnassa on neljä sankarihautausmaa-aluetta eli Äänekoskella, Konginkankaalla, Sumiaisissa ja Suolahdessa. Tietolaattatilausta varten sankarihauta-alueiden sankarivainajien määrät, muistomerkkien suunnittelijat ja tekijät on kartoitettu ja selvitetty eri asiakirjoista. Hankkeessa on ollut mukana myös veteraanijärjestön edustaja.

Kaatuneiden Muistosäätiö ja M.J. Paasikivi ovat tehneet yhteistyösopimuksen laattojen valmistuksesta ja toimittamisesta seurakunnille. Tietolaattojen

toteutustapa on kohovalettu pronssilaatta, joka kiinnitetään betonianturalliseen jalkaan. Äänekosken seurakuntaan tilataan laatat yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaatuneiden Muistosäätiö maksaa laattojen valmistuksesta ja toimittamisesta aiheutuvat kulut. Seurakunta huolehtii laattojen pystyttämisestä. Liitteenä 2 tietolaattojen tekstivedokset sekä oheismateriaalina mallikuvia.

Ehdotus: Kirkkoneuvosto toteaa, että Äänekosken seurakunta on mukana Kaatuneiden Muistosäätiön sankarihautausmaiden perustiedot -hankkeessa edellä selostetun mukaisesti.

Päätös: Todettiin yksimielisesti.

AVUSTUKSEN MYÖNTÄMINEN SUMIAISTEN KUOKANNIEMEN RANTOJEN KUNNOSTAMISEEN JA PERINNEMAISEMAN ENNALLISTAMISEEN (Esittelijä talousjohtaja puh. 0400 321 349)

Kn 58 § Kärkölen osakaskunta (y-1613596-2) on toimittanut Äänekosken seurakunnalle avustushakemuksen, jossa on kyse Sumiaisten Kuokanniemen rantojen kunnostamisesta ja perinnemaiseman ennallistamista eli ns. SUKIEN-hankkeesta. Osakaskunta hakee hankkeen omarahoitusosuuteen avustusta Äänekosken seurakunnalta 2 461 €. Lisäksi osakaskunta on hakenut avustusta Äänekosken kaupungilta 5 413 euroa, Sumiaisten kyläyhdistykseltä 984 euroa ja Kärkölen osakaskunnalta 984 euroa. Osa rahoituksesta on tarkoitus kattaa talkootyönä. Hankkeeseen on haettu rahoitusta ELY-keskukselta 50 % kustannuksista eli 14 942 euroa. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat yhteensä 29 884 € ja toteutusaika vuosina 2021-2024. Seurakunnalta haettu avustus kohdentuisi kolmelle vuodelle (v. 2022-2024) jolloin vuosittaiset avustukset olisivat 1 713 euroa, 415 euroa ja 332 euroa. Myöhemmin hakijataholta on toivottu, että avustus maksettaisiin mahdollisuuksien mukaan kerralla jo v. 2022. Menettelyllä olisi suuri vaikutus toteutettavan hankkeen läpiviemiseen tavoitellussa aikataulussa.

Hakemuksen mukaan hankkeessa kunnostetaan Kuokanniemen rantoja niittämällä kaislikkoja, poistamalla kasvimassoja ja juuristoja sekä ruoppaamalla. Lisäksi toteutetaan Sumiaisjärven valuma-alueen kuormitusselvitys, joka toimii pohjana tuleville vesiensuojelutoimenpiteille. Suunnitelluilla toimenpiteillä uimarannat kunnostetaan ja Kuokanniemen rannat siistitään kyläläisten ja matkailijoiden virkistyskäyttöön. Samalla ennallistetaan Kuokanniemen ympäristön perinnemaisema sekä varmistetaan Sumiaisjärven tilasta ja tulevasta vesiensuojelutarpeista. Kuokanniemen rantojen kunnostamiset ja perinnemaiseman ennallistaminen lisäävät matkailullista vetovoimaa, viihtyisyyttä asuinympäristönä ja on osaltaan lisäämässä kylän yhteisöllisyyttä ja elinvoimaa.

Hankkeeseen osallistuminen on vahvasti myös Äänekosken seurakunnan intressi, koska rantojen kunnostaminen ja perinnemaiseman ennallistaminen kohdentuu merkittävästi seurakunnan maa-alueiden rantoihin seurakuntakodin ja kirkon, hautausmaan ja Kuokanniemen leirintäalueen kohdilla.

KIRKKONEUVOSTO17.05.2022

Äänekosken kaupunginhallitus on myöntänyt tämän vuoden tammikuussa osakaskunnalle avustuksen hakemuksen mukaisesti ehdolla, että hanke saa myönteisen tukipäätöksen valtiolta. Kaupunki päätti myöntää ja maksaa avustuksen kokonaisuudessaan vuonna 2022. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on tehnyt 29.4.2022 päätöksen, jolla hankkeeseen on myönnetty avustusta 14 942 euroa eli hakemuksen mukaisesti.

Kuluvan vuoden talousarviossa hankkeeseen oli varauduttu 1 000 euron määrärahalta talousarvion tehtäväalueella muu kiinteistötoimi/alueiden kunnossapito. Siten uutta määrärahaa tarvittaisiin vain 1 461 euroa koko haetun avustussumman maksamiseen. Haetun avustuksen suuruus ja hankkeen toteutuksen eteneminen huomioiden avustus olisi kuitenkin tarkoituksenmukaista maksaa kerralla. Oheismateriaalina hankesuunnitelma.

Ehdotus: Kirkkoneuvosto päättää myöntää Kärkölän osakaskunnalle edellä selostettua hanketta varten avustuksen 2 461 euroa vuoden 2022 talousarviosta tehtäväalueelta Muu kiinteistötoimi.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

ÄÄNEKOSKEN SEURAKUNNAN JUMALANPALVELUSELÄMÄ
(Esittelijä kirkkoherra Elina Tourunen p. 040 768 1837)

Kn 59 § Uudessa organisaatiossamme toimintaryhmille Konginkankaalla, Sumiaisissa, Suolahdessa ja Äänekoskella on annettu tehtäväksi oman kirkon yhteisöllisen jumalanpalveluselämän kehittäminen yhdessä kirkon nimikkopapin kanssa. Jumalanpalveluselämän kokoseurakunnallisesta suunnittelusta ja koordinoinnista vastaa kirkkoherra. Viime vuosina yhä painokkaammin kehittämisessä on otettu huomioon seurakuntalaisten osallistaminen jumalanpalvelusten suunnitteluun ja toteutukseen. On tärkeää, että seurakuntalaiset voivat kokea oman lähikirkkonsa omakseen ja että kirkoissamme on sellaista toimintaa, joka palvelee seurakuntalaisia mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla. Oman uuden näkökulmansa ja myös uusia käytäntöjä on tuonut mukanaan korona-aika. Myös vähenevät henkilökuntaresurssit on otettava huomioon jumalanpalvelussuunnitelmia tehtäessä.

Äänekosken seurakunnan jumalanpalveluselämää on pohdittu viimeisen parin vuoden ajan useilla foorumeilla. Vuoden 2020 syksyllä tehtiin asiasta kysely jumalanpalveluksen (silloisille) tukiryhmille. Syksyllä 2021 jumalanpalveluselämän kehittämistä työstettiin työryhmissä, joissa oli mukana toimintaryhmien ja jumalanpalvelusryhmien jäseniä sekä eri työalojen työntekijöitä. Työryhmien tuottamaa materiaalia työstettiin työntekijöiden ja seurakuntalaisten yhteisessä teamspalaverissa tammikuussa 2022. Tämän lisäksi jumalanpalveluksiin ja laajemmin jumalanpalveluselämään liittyviä asioita on käsitelty lukuisissa työntekijäpalaverissa. Kevään 2022 strategiakyselyssä seurakuntalaisilta pyydettiin palautetta seurakunnan toiminnasta, mm. jumalanpalveluksista ja kirkkoistamme. Kirkkovaltuutettujen ja työntekijöiden yhteisessä strategiaillassa huhtikuussa 2022 käytiin

arvokasta ja antoisaa keskustelua jumalanpalveluselämäämme liittyen. Prosessin tuloksena syntynyt asiakirjan luonnos annettiin toimintaryhmien arvioitavaksi ja asiakirjaa muokattiin toimintaryhmien yhteisessä kokouksessa huhtikuun lopulla. Nyt asiakirja on valmis kirkkoneuvoston käsittelyyn. Äänekosken seurakunnan jumalanpalveluselämä -asiakirja antaa ohjeita jumalanpalvelustemme suunnitteluun ja käytännön toteutukseen. Jumalanpalvelus saa olla siihen osallistuvien ihmisten näköinen. Yhdessä tehty jumalanpalvelus puhuttelee, rakentaa yhteenkuuluvuutta ja herättää keskeisimmämme uskoa, toivoa ja rakkautta.

Liitteenä 3 Äänekosken seurakunnan jumalanpalveluselämä -asiakirja.

Ehdotus: Kirkkoneuvosto vahvistaa Äänekosken seurakunnan jumalanpalveluselämä -asiakirjan.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

LAPUAN HIIPPAKUNNAN ALUEKESKUSREKISTERIN UUDISTETUN SOPIMUKSEN HYVÄKSYMINEN

(Esittelijä kirkkoherra Elina Tourunen p. 040 768 1837)

Kn 60 § Lapuan hiippakunnan aluekeskusrekisterin perusti 1.1.2020 alkaen 35 seurakuntaa, jotka solmivat seurakuntien yhteistoiminnasta sopimuksen. Voimassa olevan sopimuksen mukaisesti *"sopimustekstin muuttaminen edellyttää jokaisen sopijaosapuolen kirkkovaltuuston päätöstä, kuitenkin siten, että muuttaminen on mahdollista, mikäli jäsenmääräisesti (seurakuntien läsnä olevan väestön väkiluku) laskettu enemmistö sopijaosapuolista päättää sen puolesta"*.

Solmitun sopimuksen ulkopuolelle jääneistä Lapuan hiippakunnan seurakunnista Soinin seurakunta on nyt liittymässä aluekeskusrekisteriin.

Uuden sopijaosapuolen hyväksyminen tehtyyn sopimukseen tarkoittaa käytännössä sopimuksen muuttamista niin paljon, että voidaan puhua uuden sopimuksen hyväksymisestä. Siksi sopimus on vietävä jokaisen sopijaosapuolen kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi. Varsinaista sopimustekstiä on päivitetty sopijaseurakuntien, niiden lukumäärätietojen ja tiettyjen päivämäärien osalta. Ainoana varsinaisena uutena asiana sopimukseen on sisällytetty käytäntö siitä, miten toimitaan, kun kaksi tai useampi sopijaosapuoli, joilla on edustus johtokunnassa, muodostavat seurakuntaliitoksen tai uuden seurakunnan. Suunniteltujen seurakuntaliitosten myötä tapahtuva sopijaosapuolten lukumäärän todennäköinen laskeminen vuoden 2023 alusta ei aiheuta tarvetta uudistaa nyt solmittavaa sopimusta (koska aiemman itsenäisen seurakunnan velvoitteet siirtyvät sille seurakunnalle, johon liitytään), vaikkakin ne tuovat muutoksia johtokunnan jäsenyyksiin.

Uudistettu sopimusteksti on oheismateriaalina KN ja liitteenä KV. Aiempaan sopimukseen nähden muutetut kohdat on merkitty punaisella. Varsinaisen sopimuksen liitteinä ovat tehtävälueetelo ja kustannustenjakolaskelma.

KIRKKONEUVOSTO17.05.2022

Ehdotus: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy uudistetun Lapuan hiippakunnan aluekeskusrekisterin sopimuksen.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Tarja Tarvainen jääväsi itsensä pykälän ajaksi.

TIEDOKSI MERKITTÄVÄT ASIAT

Kn 61 § Viranhaltijapäätökset tiedoksi:

Kirkkoherra:

Lupa ehtoollisen viettoon Laajaniemessä (22.04.2022/12§)

Talousjohtaja:

Suolahden hautausmaan laajennuksen pysäköintialueen asfaltointityöt (19.04.2022/7§)

Suolahden hautausmaan laajennuksen kasvit (19.04.2022/8§)

MUUT ASIAT

Kn 62 § Ei ollut.

KOKOUKSEN PÄÄTÖS JA MUUTOKSENHAKUILMOITUS

Kn 63 §

ÄÄNEKOSKEN SEURAKUNTA

JUMALANPALVELUSELÄMÄ

I ON RIEMU KUN SAAN TULLA

Jumalanpalvelus on Jumalan perheväen juhla, jossa luetaan Raamattua, rukoillaan ja lauletaan yhdessä. Usein jumalanpalveluksessa on myös tarjolla ehtoollinen, Jeesuksen ystävien ateria.

Jumalanpalvelus on aina avoin kaikille. Jumala itse hoitaa meitä sanan ja sakramentin kautta. Saamme levätä hänen edessään ja vastaanottaa hänen armonsa ja rakkautensa. Näin Hän varustaa meitä välittämään sovinnon ja rakkauden sanomaa niille ihmisille, joiden keskellä me elämme.

Tähän Jumalan perheväen yhteyteen kutsumme kaikkia äänekoskelaisia. Rakennamme yhdessä rikasta jumalanpalveluselämää, jossa kaikenlaiset ihmiset voivat löytää lepopaikan arjen kiireiden keskellä ja eväitä kristittyinä elämiseen ja kasvamiseen. Jumalanpalveluselämämme antaa myös osallistujille tilaa etsiä ja löytää itselle sopiva tapa osallistua jumalanpalvelusten suunnitteluun ja toteutukseen.

Jumalanpalveluselämään kuuluvat messut, sanajumalanpalvelukset, perhekirkot, pikkukirkot, pyhäpäivän hartaudet ja arjen keskellä vietetyt rukoushetket. Kirkon perinnettä kunnioittaen etsimme myös uudenlaisia tapoja mahdollistaa Pyhän kohtaaminen – ei vain kirkoissamme, vaan myös siellä missä ihmiset elävät ja liikkuvat ja kokoontuvat yhteen.

Jumalanpalvelusyhteisöllä tarkoitetaan sitä ihmisten joukkoa, joka kokoontuu yhdessä kolmiyhteisen Jumalan eteen. Jumalanpalvelusyhteisö voi olla paikallinen – sellainen joukko, joka kokee omaa asuinpaikkaansa lähimpänä olevan kirkon kotikirkokseen. Jumalanpalvelusyhteisö voi rakentua myös jonkin teeman tai erityismessun ympärille – siitä hyvänä esimerkkinä ovat perhekerhoissa toteutettavat pikkukirkot tai aina vuorollaan jossakin Äänekosken seurakunnan kirkossa pidettävät koko seurakunnan yhteiset kirkkopyhät.

Tämä asiakirja antaa ohjeita jumalanpalvelustemme käytännön toteutukseen. Jumalanpalvelus saa olla siihen osallistuvien ihmisten näköinen. Yhdessä tehty jumalanpalvelus puhuttelee, rakentaa yhteenkuuluvuutta ja herättää keskellämme uskoa, toivoa ja rakkautta.

II KAIKILLE TILAA RIITTÄÄ

Miten toimimme, että jumalanpalvelukseen osallistuvat kokevat olevansa tervetulleita? Mitä tulee ottaa huomioon, että kaikilla osallistujilla olisi hyvä ja turvallinen olo? Miten teemme tilaa Pyhän kohtaamiselle ja myös ihmisten kohtaamiselle?

Kutsu jumalanpalvelukseen näkyy ja kuuluu paikallislehden ilmoituksissa, paperitiedotteissa, seurakunnan kotisivuilla ja somessa. Liturgin tehtävä on huolehtia siitä, että jumalanpalveluksen tiedotteet ovat ajan tasalla. Usein on paikallaan laatia tapahtumasta erillinen mainos, jossa avataan tapahtuman sisältöä ja innostetaan ihmisiä osallistumaan. Jos kirkossa ei ole tavalliseen

aikaan messua, siitäkin pitää tiedottaa hyvin ja ajoissa; kirkon ovillekin on laitettava info siitä, missä messu sinä pyhänä pidetään.

Yksinkertainen messun kaava on saatavilla virsikirjojen kanssa. Liturgi tai juontaja pitää huolen siitä, että kaikki osallistujat ovat perillä siitä, mitä milloinkin tapahtuu. Jokaisessa messussa myös kerrotaan tulevista tapahtumista ja kutsutaan ihmisiä osallistumaan. Joskus pienpiirien ja tapahtumien vastuuhenkilö voi pitää pienen infon tulevasta toiminnasta.

Läsnä olevan seurakunnan lisäksi huomioidaan myös nettiseurakunta. Striimatut jumalanpalvelukset tavoittavat niitäkin, jotka eivät syystä tai toisesta pääse kirkkoon. Striimaukseen pääsee mukaan kotisivujen fb-linkistä; osallistuminen ei edellytä fb:n jäsenyyttä.

Jumalanpalveluksen toteuttajat huolehtivat siitä, että kirkkotilassa on rauhallinen, hyvä tunnelma. Lasten kirkkokassit ja leikkinurkkaus pidetään toimivana, istuintyyny on näkyvästi jaossa, jo ulkona kirkkoon saavuttaessa voi olla jokin näkyvä tervetuloitovotus. Monipuolinen musiikki luo erilaisiin jumalanpalveluksiin oman tunnelmansa. Pyhän teemaan liittyvät rukousalttarit, kuvat ja esineet puhuttelevat. Vapaaehtoisin voimin tarjotut kirkkokahvit tuovat kirkkopyhään kodikasta vuorovaikutusta.

Kirkkoon on aina lupa tulla yksin, mutta yhä enemmän voisimme myös miettiä, kenen kanssa voisi lähteä kirkkoretkelle. Kyydin tarjoaminen naapurille tai ystävälle ilahduttaa. Kerrotaan ihmisille mitä hyvää seurakunnassa on tarjolla ja rohkaistaan heitä osallistumaan!

III TUOMME VAIHTOPÖYDÄLLE LAHJAMME JA PUUTTEEMME

Yhdessä tehty messu rakentaa seurakuntayhteyttä ja madaltaa erilaisten ihmisten kynnystä tulla mukaan messuun. Messun suunnitteluun, valmisteluun ja toteutukseen liittyy monenlaisia tehtäviä, joista jokainen voi löytää omansa. Tähän osallisuuteen kutsumme ja koulutamme yhä uusia ihmisiä. Huolehdimme myös siitä, että jokainen vapaaehtoistoimija saa tukea tehtävänsä hoitamiseen. Syksyisin pidämme messun, jossa erilaisissa palvelutehtävissä olevat siunataan. Kiitämme jokaisesta, joka omilla lahjoillaan rakentaa seurakuntaamme.

Usein työntekijät ja seurakuntalaiset toteuttavat yhdessä jumalanpalveluksia. Jumalanpalveluselämää rikastuttavat myös seurakuntalaisten keskenään toteuttamat kirkkohetket ja hartaudet. Oman kirkkonsa yhteisöllistä jumalanpalveluselämää kehittävät toimintaryhmät voivat nimetä jumalanpalvelusryhmiä, joiden jäsenet päivitetään kaksivuotiskausittain. Jumalanpalvelusryhmiin voi aina liittyä myös uusia jäseniä. Kutsumme mukaan suunnitteluun ja toteutukseen myös alueellamme toimivia erilaisia ryhmiä ja järjestöjä. Omalla tavalla toteutetut kirkkohetket koskettavat. Luottamukseen perustuva tekemisen ilo välittyy kaikille osallistujille.

Yleisen pappeuden perusteella seurakuntalaiset voivat hoitaa monenlaisia tehtäviä jumalanpalveluksessa. Papin erityiset tehtävät ovat päiväjumalanpalveluksen toimittaminen sekä ehtoollisen asettaminen ja jakaminen. Ehtoollisella voi avustaa seurakuntalainen, joka on saanut tehtävään koulutuksen ja jolle kirkkoherra on myöntänyt oikeuden toimia ehtoollisavustajana. Kirkkoherran luvalla myös saarnan voi pitää joku muu kuin pappi.

Tarvitsemme seurakuntalaisia mukaan messun suunnitteluun, valmisteluun, toteutukseen ja siihen mitä messun jälkeen tapahtuu. Tilaisuudesta riippuen tehtäviä on tarjolla hyvin monenlaisia: tehdään tilaa uusillekin ideoille ja erilaisten lahjojen käyttämiselle! Saarnaa ja esirukousta voidaan valmistaa yhdessä jonkun porukan kanssa, joku voi tuoda kotipihastaan tai tien pientareelta kukkia alttarille, toinen osaa tehdä mainoksen, jossa kerrotaan mitä kirkossa tapahtuu. Seurakuntalaiset voivat toimia lukijoina, tervetuloitovottajina, rukoilijoina, laulajina, soittajina, järjestelijöinä, juontajina. Kirkkokahvien emännät ja isännät luovat puitteet mukaville kohtaamisille ja kuulumisten vaihdolle messun jälkeen. Kuka tahansa voi päivittää someen kokemuksiaan mukavasta kirkkohetkestä: näin ehkä joku muukin innostuu tulemaan seuraavana pyhänä mukaan.

IV KIITOS ETTÄ MEITÄ OHJAAT YHTEYTEEN SIUNAAVAAN

Jumalanpalveluselämä on kaiken seurakuntaelämän voimanlähde. Siksi sitä suunnitellaan yhdessä, eri työalojen työntekijät ja seurakuntalaiset yhdessä. Tavoitteena on kutsua yhä uusia ihmisiä suunnittelemaan ja toteuttamaan jumalanpalveluselämäämme. Erilaisia seurakuntalaisia kuunnellen suunniteltu ja toteutettu jumalanpalveluselämä vetää puoleensa yhä uusia ihmisiä. Kotikirkko käy rakkaaksi, mutta ei vain kirkko, vaan se, että pääsee yhdessä toisten kanssa Hyvän Jumalan eteen lepäämään ja voimaantumaa.

1. Jumalanpalveluselämän suunnittelun vaiheet:

VUOSISUUNNITELMA

- laaditaan edellisen vuoden syyskuussa
- työryhmässä toimintaryhmien valmentajat, työntekijä joka yksiköstä sekä kirkkoherra (koollekutsuja)
- suurimmat tapahtumat, yhteiset kirkkopyhät (noin 8/vuosi eri kirkoissa), juhla-ajat.

KAUSISUUNNITELMA

- helmi-elo / syys-tammi. Tehdään loka- ja toukokuun alussa.
- laaditaan vuosisuunnitelman pohjalta työryhmässä, johon kuuluvat kanttorit, suntiot ja papit, koollekutsuja on kirkkoherra.
- joka kirkkoon messuja ja sanajumalanpalveluksia, joskus myös ehtoollishartaus tai pyhäpäivän hartaus. Suunnitelmaan jätetään tilaa myös seurakuntalaisten keskenään toteuttamille tapahtumille.
- Suolahdessa ja Äänekoskella jumalanpalvelus on pääsääntöisesti klo 10, Sumiaisissa ja Konginkankaalla klo 13. Jos kirkossa ei ole jumalanpalvelusta, siellä voi olla jokin muu tilaisuus tai ovet auki hiljentymistä varten.
- tärkeimpinä kirkkopyhinä jumalanpalvelus pidetään kaikissa kirkoissa.
- kirjataan pappien, kanttorien ja suntioiden työvuorot sekä pyhät, joihin erityisesti tarvitaan seurakuntalaisia järjestelytehtäviin, musiikin toteutukseen tai hartauden pitoon

KIRKKOSUUNNITELMA

- helmi-elo /syys-tammi. Tehdään kun edellinen valmistuu loka- ja toukokuussa.
- kausisuunnitelmaa muokaten toimintaryhmät laativat suunnitelman oman kirkkonsa yhteisöllisestä jumalanpalveluselämästä yhdessä papin ja jumalanpalvelusryhmien jäsenten kanssa: millaista toimintaa ja milloin järjestämme kotikirkkoomme? Koollekutsuja toimintaryhmän valmentaja ja kirkon nimikkopappi.
- kylien tapahtumat ja muut toiveet huomioidaan
- suunnitelmaan kirjataan, ketä/mitä ryhmiä kutsutaan mukaan jumalanpalvelusten toteutukseen, myös jumalanpalvelusryhmien nimikkopyhät.
- Nimikkopappi tarkistaa oman kirkon varaukset ja tiedotteet kirkkosuunnitelman pohjalta.

YKSITTÄISEN JUMALANPALVELUKSEN SUUNNITTELU

- tarve yhteiselle suunnittelulle vaihtelee jumalanpalveluksesta riippuen
- koollekutsujana liturgi/jumalanpalvelusryhmän vetäjä
- hyvä ajankohta suunnitelmien kokoamiseen jumalanpalvelusta edeltävä keskiviikko. Liturgi tekee tarkennukset varaukseen ja tiedotteeseen.
- tärkeintä on, että eri tehtävissä olevilla on ajoissa selkeä käsitys tilaisuuden kulusta ja omasta tehtävästään
- teamsin hyödyntäminen

2. Jumalanpalveluksen toteutus

Jumalanpalvelus voi olla messu, viikkomessu, sanajumalanpalvelus, perhekirkko, pikkukirkko, pyhäpäivän hartaus tai arjen keskellä vietetty rukoushetki.

Messu, viikkomessu ja sanajumalanpalvelus toteutetaan kirkkokäsikirjan mukaisesti.

Erilaisia jumalanpalveluksia ja hartauksia voi toteuttaa vapaamuotoisesti kirkon perinnettä ja toteuttajien lahjoja ja ideoita luovasti yhdistäen. Panostamme erityyppisiin ja kutsujumalanpalveluksiin.

Annetaan tilaa monimuotoisuudelle! Tilaisuuden tiedotteessa kerrotaan ohjelmasta ja toteutukseen osallistuvista henkilöistä.

Liitteet: Messun järjestys
Sanajumalanpalveluksen järjestys
Ohjeita ja ideoita jumalanpalveluksen toteuttajille